УДК 378.11
https://doi.org/10.28925/2312-5829/2024.4.12

Ірина ЄСІКОВА,
викладач кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди,
м. Харків, Україна
https://orcid.org/0000-0003-0794-2781
trinitronwowi@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ВИХОВНОЇ ПРАКТИКИ В ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ (НА ПРИКЛАДІ КАФЕДРИ ОСВІТОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ ХНПУ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ)

Нова українська школа потребує нового вчителя — умотивованого дієвого агента освітніх перетворень, дослідника і творця, зорієнтованого на професійне й особистісне зростання протягом життя, готового до імпровізації та експериментування. Найвагоміший вплив на формування професійної майстерності такого вчителя в процесі педагогічної освіти має педагогічна практика. Вона є невід'ємною та важливою ланкою в професійному становленні здобувачів вищої освіти, а її проходження — провідний етап у практичному застосуванні отриманих теоретичних знань. Зважаючи на виклики сьогодення заклади вищої освіти потребують перегляду форм, змісту та засобів педагогічної організаційно-виховної практики. Важливими тенденціями української освіти є застосування цифрових застосунків (Canva, Peardeck, Genial, Emaze, Fiverr Logo Design, Wix Logo Maker, Looka, Quizalize, Kahoot, JeopardyLabs, FlipQuiz, Learningapps, Rebus) та створення власного кейсу засобів. У статті проаналізовано досвід кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди на прикладі підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 014.04 Середня освіта (Математика), 014.06 Середня освіта (Хімія), 014.08 Середня освіта (Фізика), 014.09 Середня освіта (Інформатика) у вимушеному дистанційному форматі. Розкрито її мету, наведено перелік цифрових застосунків для активної взаємодії із здобувачами, результативність виконання завдань та приклади використання застосунків. Проаналізовано конкретні інструменти та сервіси, зокрема і штучного інтелекту, для застосування в освітньому процесі.

Окреслено, що проблема організації педагогічних практик є актуальною й потребує методологічного дослідження та практичної апробації застосунків, вивчення особливостей їх роботи в дистанційному форматі навчання.

Ключові слова: *організаційно-виховна практика, дистанційне навчання, цифрові застосунки, віртуальні загони, дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, кафедра.*

Вступ. Практична підготовка — невід'ємний складник професійної підготовки вчителя закладу загальної середньої освіти (ЗЗСО). В освітній програмі за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) педагогічна практика — обов'язковий (за своїм місцем у структурно-логічній схемі освітньої програми) та надзвичайно важливий (за значенням для підготовки висококваліфікованого й конкурентоздатного вчителя) компонент. В умовах воєнного стану, епохи цифровізації та стрімкого заповнення усіх сфер життя інформаційно-комунікаційними технологіями постала проблема пошуку нових підходів до організації цього компоненту. Організація педагогічної практики у форматі дистанційного навчання потребує нових підходів, методів та інструментів.

Розглянемо особливості залучення ІКТ на досвіді кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Адже інформаційно-комунікаційні технології навчання забезпечують не тільки гіпермедійну презентацію навчальної інформації, але й є ефективним та швидким засобом інтерактивної взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу. Зазначимо, що для ефективної організації всіх видів практик ми використовували різні онлайн-платформи і застосунки. Гейміфікація освітнього середовища може допомогти здобувачам освіти підготуватися до майбутнього, де адаптивність та безперервне навчання протягом життя є ключовими факторами успіху (Наливайко, 2017).

Питання організації педагогічної практики в дистанційному форматі та ще і в умовах воєнного стану є надзвичайно актуальним в нинішній час, адже вона є невід'ємною та обов'язковою освітньою компонентою, яка забезпечує формування професійних компетентностей майбутнього педагога.

Мета статті полягає в розкритті можливостей організації організаційно-виховної практики в умовах дистанційного навчання на досвіді кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Методологія дослідження. Для організації та проведення дослідження було використано такі методи: теоретичні (аналіз, синтез, узагальнення наукових положень психолого-педагогічної літератури українських і зарубіжних авторів, у тому числі електронних видань, інтернет-ресурсів з метою розкриття стану розробленості проблеми, систематизацію цифрових засобів і сервісів для зручного застосування в освітньому процесі під час проходження організаційно-виховної практики) та емпіричні (спостереження за процесом формування професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій в освітньому процесі під час педагогічної практики).

Результати дослідження. Перед керівниками практики та методистами постали надзавдання:

— розробити та адаптувати програми педагогічних практик до викликів сьогодення;

— підвищити у здобувачів освіти внутрішню мотивацію до майбутньої професійної діяльності не зважаючи на дистанційний формат;

— удосконалити навички інформаційної культури й формувати цифрову грамотність та інформаційно-комунікаційну компетентність майбутніх учителів;

— навчити орієнтуватися в широкому потоці інформації та підборі ефективних форм і методів організації дозвілля;

— охарактеризувати функціональні можливості застосування різноманітних інформаційних засобів для навчання та виховання школярів;

— створювати освітнє середовище, у тому числі інтелектуальне та інтерактивне, яке буде безпечним та адаптоване для всіх учасників освітнього процесу.

Як слушно зазначає дослідниця М. Воровка, «в умовах сьогодення ефективним засобом підвищення якості професійного навчання виступають інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), що зумовлюється гіпершвидкою трансформацією постіндустріального суспільства в інформаційне співтовариство, в якому виробництво і споживання інформації є найважливішим видом діяльності, а інформація визнається найціннішим ресурсом. Саме воно надає сьогодні особистості більших можливостей щодо підвищення власного загальнокультурного і професійного рівня особистості упродовж усього життя (Воровка, Проценко, 2020).

Питання застосування ІКТ в освітньому процесі закладів вищої освіти досліджували такі вітчизняні вчені, як М. Барна, В. Биков, Р. Гуревич, А. Гуржій, О. Наливайко, О. Співаковський, Л. Петухова, В. Коткова, С. Сисоєва, О. Спірін та ін.

Вітчизняні науковці М. Барна та Л. Барна зазначали, що перехід на дистанційний формат проведення практики потребував підготовчої роботи, а саме створення низки презентацій, пошуку цікавих віртуальних екскурсій, пошуку необхідних засобів візуалізації навчального матеріалу, але водночас можуть збагатити традиційні форми проведення практики та надають студентам можливість оволодіти навичками роботи з новітніми інформаційними технологіями (Л. Барна, М. Барна, 2021).

Питанням організації, змісту та навчально-методичного забезпечення педагогічної практики в умовах дистанційного навчання присвячені роботи А. Боярської-Хоменко, О. Кислої, Л. Рябовол, Н. Стрілецької, Н. Іванової, Т. Грінь та ін.

Досвід організації педагогічної практики в умовах дистанційного навчання також допомагає виявити потенційні переваги цього формату, а саме: гнучкість, можливість індивідуалізації навчання та доступність для широкого кола здобувачів освіти. Зважаючи на те, що дистанційне навчання стає все більш поширеним явищем, дослідження та обмін досвідом у цій області є надзвичайно важливими для подальшого підвищення якості освіти та адаптації до сучасних умов (Боярська-Хоменко, 2024; Бойчук, Боярська-Хоменко, Доценко, 2021).

Практична підготовка майбутніх учителів Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди є неперервною протягом усього терміну навчання.

Розглянемо більш детально застосування цифрового кейсу під час організаційно-виховної практики в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку (ДЗОВ). Метою такої практики є розвиток загально педагогічної, організаційної, мовно-комунікативної, інформаційно-цифрової, психологічної, емоційно-етичної, інклюзивної, прогностичної компетентностей, а також компетентності педагогічного партнерства й здатності до навчання впродовж життя; набуття досвіду організації тимчасового дитячого колективу під час літнього відпочинку; формування умінь та навичок поєднувати колективні, групові та індивідуальні форми роботи.

Розглянемо деякі особливості організації та проведення практики на прикладі підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 014.04 Середня освіта (Математика), 014.06 Середня освіта (Хімія), 014.08 Середня освіта (Фізика), 014.09 Середня освіта (Інформатика). Одразу хочемо зазначити, що зміст, завдання, форми звітування залишаються сталими, змінюються формат, база проходження та технології комунікації.

Ми на власному досвіді хочемо показати, що у дистанційному форматі можна повною мірою

реалізувати зміст педагогічної практики. Враховуючи безпекову ситуацію в регіоні, що спричинена повномасштабним вторгненням, можливості відвідування здобувачами ДЗОВ за нинішніх умов дуже обмежені, або і взагалі відсутні, що унеможливлює проведення практики в традиційному форматі. Організаційно-виховна практика була проведена з урахуванням нових обставин на базі кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди, що і стало основною особливістю.

Реалізація завдань практики здійснювалася серед здобувачів фізико-метематичного факультету за логікою табірної зміни, віртуальними загонами з допомогою цифрових сервісів з підтримкою відеоконференцій, чатів, ШІ та різних платформ. Головним засобом інформаційної підтримки проходження педагогічної практики студентів є створення на платформі MOODLE курсу «Педагогічна практика», що здійснює методичну, теоретичну та інформаційну підтримку студентів. Також, окрім курсу на платформі MOODLE, створено групу в Telegram, для забезпечення інформаційної підтримки та здійснення зворотного зв'язку між студентами та керівниками практики. Використання соціальних мереж, viber-спільнот уможливило створення такого простору для спілкування й осучаснення перебігу педагогічної практики.

Для організації колективної, індивідуальної або групової виховної роботи під час проходження практики було використано платформи Zoom і Google Meet.

За допомогою цих застосунків зі студентами проведено диспути, бесіди, тренінги, захист проєктів, спостереження тощо. Усі зазначені платформи мають функцію демонстрації екрану та оснащені дошкою, на якій як учні шкіл-баз практики, так і студенти-практиканти разом із методистами робили записи, й таким чином забезпечувався зворотний зв'язок.

Зміст організаційно-виховної практики охоплює такі завдання.

1. Написати звіт про знайомство з матеріально-технічною базою ДЗОВ (обрати на теренах інтернету базу ДЗОВ).

2. Скласти план-сітку роботи віртуального загону на табірну зміну (з урахуванням місії табору з учасниками віртуального загону складання плану-сітки).

3. Розробити назву, девіз, пісню, емблему, речівку загону, презентувати їх під час онлайн-зустрічі (розподіл здобувачів за віртуальними загонами для виконання групових завдань у якості вожатих).

4. Скласти характеристику однієї вікової категорії дітей (зважаючи на дистанційний формат та на те, що практика відбувається не на базі ДЗОВ, вікову категорію для складання характеристики визначає керівник з психолого-педагогічних дисциплін)

5. Скласти розробку залікового виховного заходу для загону із напрямів виховання: патріотичного, естетичного, трудового, морального, фізичного.

6. Провести віртуальний заліковий виховний захід із здобувачами інших груп.

7. Розробити проєкт колективної творчої справи для табору та презентувати під час онлайн-зустрічі.

8. Розробити п'ять ігор (інтелектуальні, спортивні, ділові, музичні, майстерки) відповідно до визначеної керівником з психолого-педагогічних дисциплін вікової категорії дітей та провести одну з них.

9. Спроєктувати і знайти вирішення трьох конфліктних ситуацій, які можуть виникнути між дітьми в закладі оздоровлення.

10. Розробити і провести свято закриття табірної зміни з іншими віртуальними загонами.

11. Підготувати звіт щодо організації діяльності загону та презентувати портфоліо (Боярська-Хоменко, Васильєва 2024).

Колаборативно-виховна робота у віртуальному таборі включала в себе організацію спільної діяльності загону, де студенти-практиканти повинні були розробити емблему, назву загону та девіз. Зазначимо, що для ефективної організації всіх завдань практики студенти використовували різні онлайн-платформи і застосунки, зокрема для створення емблеми було використано сервіси Canva, Fiverr Logo Design, Wix Logo Maker, Looka — безкоштовні розширені конструктори логотипів з стильними шаблонами, схемами та ескізами *(рис. 1)*.

Рис. 1. Емблеми, створені студентами за допомогою цифрових застосунків

Для запису своєї пісні, обробки голосу студенти активно використовували безкоштовні програми SoundCloud, Ocenaudio, Audacity, Adobe Audition, Ableton, ШІ.

Одним із завдань практики передбачено організацію художньо-творчої діяльності дітей у загоні й гурткової діяльності у таборі. Для проведення різноманітних тематичних вікторин, змагань та ігор (розважальна діяльність) для організації повноцінного відпочинку дітей, створення позитивних емоцій, теплої, дружньої атмосфери в колективі, зняття нервової напруги, організації і проведення позакласних форм виховної роботи класного керівника (бесіди, диспути) використовувались сервіси Quizalize, Kahoot, JeopardyLabs, FlipQuiz, Learningapps, Rebus та ін. *(рис. 2)*.

Це ігрові навчальні платформи, що використовуються як для навчання, так і для художньо-творчої діяльності дітей в школах та інших навчальних закладах. На сайті Kahoot надано каталог ігор «Kahoots», кожна з яких є вікториною, яка містить запитання з декількома варіантами відповідей, що досить зацікавлює студентів своїми можливостями (Близнюк, 2021).

Платформа Learningapps своїми невеликими інтерактивними модулями надавала можливість створювати вебзавдання, які включають такі варіанти: множинний вибір, вправи на відповідність (знайти пару, класифікація, числова пряма тощо) або закриті тести (заповнити пропуски, вільна текстова відповідь тощо), що є цікавим варіантом інтерактиву для студентів.

Задля організації культурно-дозвіллєвої діяльності віртуальних загонів студенти-практиканти пропонували їм віртуальні екскурсії музеями України та світу, інтерактивні та заочні подорожі, вистави, концерти, зокрема на таких порталах, як: Ukraine Wow, Веб квест, квести всеосвіта, Національна історична бібліотека України.

Для виконання колективної творчої справи студенти використовують такі цифрові застосунки: Drawonte, FlockDraw, Scribblar, CoSketch, інтерактивні плакати: Wikiwall, Glogster.

DrawNote — це багатофункціональна програма «все-в-одному», яка об'єднує нотатки, складання розумових карт, список справ, рукописне введення, ескізи, креслення та малювання. Незалежно від того, чи ви студент, викладач, художник, дизайнер, інженер чи хтось інший, DrawNote пропонує потужні інструменти, розроблені, щоб розпалити вашу уяву та творчий потенціал. За допомогою цієї програми студентами-практикантами було створено онлайн-малюнок «на асфальті», кожен віртуальний загін мав змогу намалювати свій малюнок *(рис. 3)* (Близнюк, 2021).

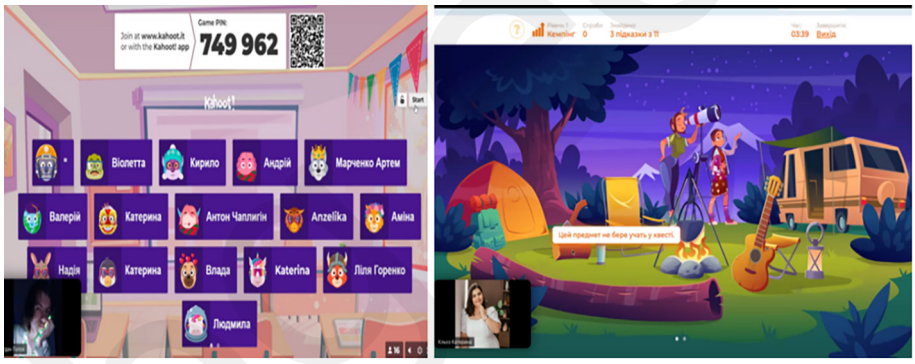

Рис. 2. Скриншот прикладів вікторин, створених на Kahoot

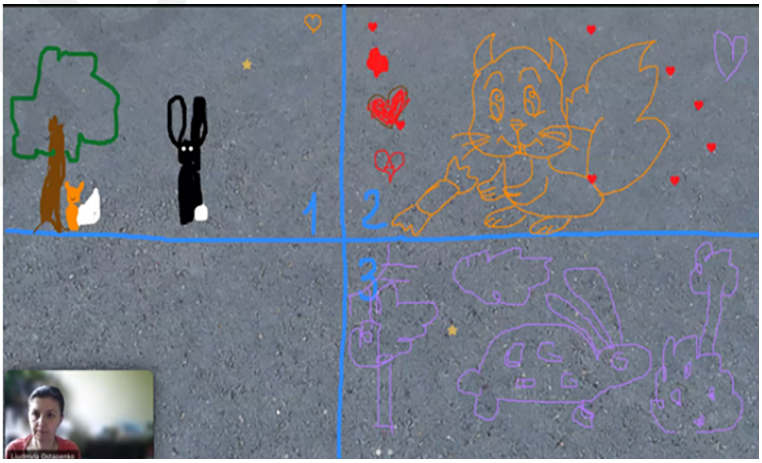

Рис. 3. Скриншот малюнку, створеного студентами за допомогою DrawNote

Для організації сумісної роботи й можливості спільного редагування і учні (студенти), і вчитель (викладач) можуть використовувати сервіси Educreations, Linoit, Padlet, Rizzoma, Popp, Quizlet та інші. Використовуючи ці сервіси, студенти-практиканти розробляли та створювали для проведення виховного заходу необхідні електронні дидактичні матеріали (документи, інтерактивні вправи, онлайн-заготовки, онлайн-опитування, кросворди, вікторини, інтерактивні аркуші, плакати тощо) *(рис. 4)*.

Для створення інтерактивних презентацій були використані Canva, Peardeck, Genial, Emaze тощо.

Ці та інші цифрові застосунки допомагають формувати навички моделювання позакласних заходів із застосуванням розроблених самостійно електронних дидактичних матеріалів (схем, електронних плакатів, тестів, анкет, віртуальних інтерактивних дощок, веб-квестів тощо) засобами хмарних сервісів та використання їх в професійній діяльності.

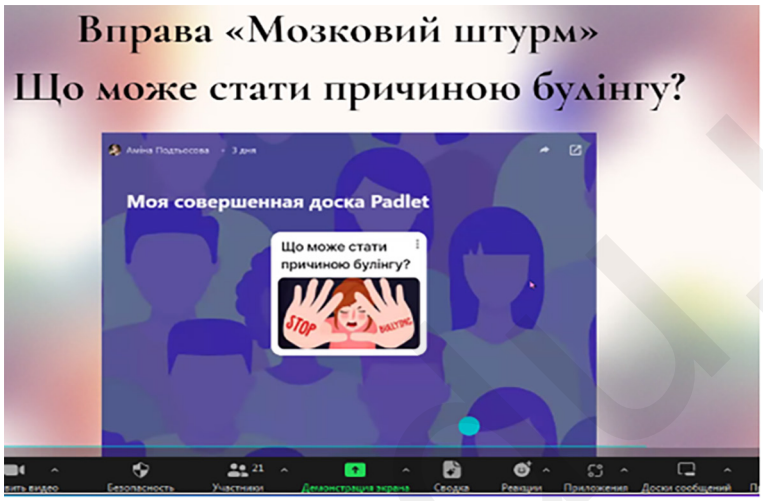

Рис.4. Скриншот вправи, створеної за допомогою Padlet

У дослідженні було проаналізовано широкий спектр інструментів та сервісів, які використовували студенти під час проходження організаційно-педагогічної практики в ХНПУ імені Г. С. Сковороди. Зауважимо, для студентів найважчим завданням, але найрезультативнішим, виявилося спільне проведення свята закриття табірної зміни. Незважаючи на труднощі на початку планування (їм було важко разом скоординувати та продумати спільне свято, обрати необхідний цифровий інструментарій, зорієнтуватися, скільки фактично часу буде витрачено, наприклад, на проведення конкурсу або ж рухливої гри тощо), останні зміни студенти планували вже з повним усвідомленням механізму цього процесу й з багажем знань особливостей роботи цифрових застосунків.

Узагальнивши вищесказане, хочемо відмітити позитивний досвід організації педагогічної практики в умовах дистанційного навчання:

— гнучкість;

— можливість індивідуалізації навчання та доступність для широкого кола здобувачів освіти;

— адаптація до сучасних умов та особливостей роботи цифрових застосунків;

— диференціація (для викладачів — можливість коригувати методи навчання з урахуванням освітніх потреб, компетентностей та можливостей кожного студента, для студентів — розв'язання посильної задачі як стимул до подальшої праці та підвищення самооцінки своїх можливостей).

Висновки. На прикладі досвіду нашого університету ми показали, що хмарні технології дозволяють не лише зберігати інформацію, створювати освітній контент, а й організовувати процес навчання, який є диференційованим, індивідуальним, мобільним.

Практика є необхідною складовою освітнього процесу закладу вищої освіти, необхідним компонентом якісної професійної підготовки учителя. Безпосередньо практика забезпечує формування та розвиток методичних умінь і навичок, сприяє стимулюванню інтересу майбутніх педагогів до навчання, спрямуванню їх до творчого педагогічного пошуку способів реалізації інноваційних підходів у процесі професійної педагогічної діяльності, розвитку педагогічного мислення, професійних якостей та вмінь; практично поглиблює знання студентів і створює умови для інтеграції професійних знань із загальнокультурними, психолого-педагогічними, предметно-методичними знаннями; оптимізує формування вмінь і навичок професійної педагогічної діяльності; забезпечує об'єктивне оцінювання студентами власного рівня готовності до практичної професійної і про-

фесійно-управлінської діяльності, визначення напрямів, які потребують удосконалення й корекції.

Сучасні виклики й загрози зумовлюють необхідність організації та проведення практики як у звичайному, так і у дистанційному форматах, що передбачає використання всіх доступних шляхів підтримання зворотного зв'язку між студентом і викладачем.

Отже, досвід використання різноманітних онлайн-інструментів та платформ доводить, що організація практичної підготовки майбутніх учителів дистанційно може бути ефективною та продуктивною, сприяючи розвитку якості освіти та адаптації до сучасних умов.

Перспективи подальших досліджень. Подальших досліджень потребує побудова моделі використання різних хмароорієнтованих сервісів у процесі проходження педагогічних практик щодо удосконалення змісту та інноваційних підходів до організації практики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Барна М. М., Барна Л. С. Особливості методики проведення навчальної практики з курсу «Ботаніка. Анатомія і морфологія рослин» в умовах дистанційного навчання. Матеріали ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції «Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології та природничих наук в контексті вимог Нової української школи». 20 травня 2021 року. Тернопіль, 2021. С. 116–119.

2. Близнюк Т. Цифрові інструменти для онлайн- і офлайн-навчання: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. 2021. 64 с.

3. Бойчук Ю. Д., Боярська-Хоменко А. В., Доценко С. О. Формування цифрової компетентності майбутніх учителів: досвід Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. *Дидактика : науковий журнал.* Чернігів : Десна Поліграф, 2021. Вип 1. С. 7–13. DOI: https://zenodo.org/doi/10.5281/zenodo.5547046

4. Боярська-Хоменко А. В. Цифрові застосунки в організації педагогічної практики в умовах дистанційного навчання. Наука та освіта в дослідженнях молодих учених : зб. тез ІІІ Всеукр. наук.-практ. конф. Харків, 23 квітн. 2024 р. Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін. Харків : ХНПУ, 2024. С. 15-20. URL: https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/17b0c91f-5998-45c2-aeea-f080c6a461dc/content

5. Боярська-Хоменко А. В., Васильєва С. О. Організаційно-виховна педагогічна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2024.100 с.

6. Близнюк Т. Цифрові інструменти для онлайн- і офлайн-навчання : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. 64 с.

7. Воровка М. І., Проценко А. А. Педагогічна практика як засіб формування професійної майстерності вчителя в умовах реформування освіти. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / [редкол.: А. В. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя : КПУ, 2020. Вип. 69. Т. 2. С. 57–62

8. Казакова Н. В. Організаційно-методичні засади педагогічної практики майбутніх учителів початкової школи в умовах ступеневої підготовки : автореф. дис. … канд. пед. наук : 13.00.04. Київ. 2005. 22 с.

9. Рябовол Л. Т. Педагогічна практика: організація та проведення в умовах дистанційного навчання. Сучасна освіта: методологія, теорія, практика : збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (Дніпро, 18 березня 2021 р.). Дніпро. С. 203–208.

10. Nalyvaiko O., Vakulenko A., & Zemlin U. Features of Forced Quarantine Distance Learning. Scientific Notes of the Pedagogical Department. 2020.

REFERENCES

Barna, M. M., Barna, L.S. (2021). Special features of the methodology of conducting practical training in the module 'Botany. Anatomy and Plant Morphology' in conditions of distance learning. Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference 'Training Future Teachers of Physics, Chemistry, Biology and Natural Sciences in the Context of the Requirements of the New Ukrainian School'. Ternopil, 116–119 [in Ukrainian].

Boichuk, Yu. D., Boiarska-Khomenko, A. V., Dotsenko, S. O. (2021) Formation of Digital Competence of Future Teachers: Experience of H. S. Skovoroda Kharkiv National

Pedagogical University. Didactics: Chernihiv, pp. 7–13 [in Ukrainian].
https://zenodo.org/doi/10.5281/zenodo.5547046

Boiarska-Khomenko A. V. (2024) Tsyfrovi zastosunky v orhanizatsii pedahohichnoi praktyky v umovakh dystantsiinoho navchannia [Digital Applications in the Organization of Pedagogical Practice in the Conditions of Distance Learning]. Science and Education in the Research of Young Scientists: coll. theses of 3rd All-Ukrainian Scientific Conference, Kharkiv, pp. 15–20 [in Ukrainian].
https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/17b0c91f-5998-45c2-aeea-f080c6a461dc/content

Boiarska-Khomenko, A. V., Vasylieva, S. O. (2024). Organizational and Educational Pedagogical Practice in Children's Health and Recreation Facilities. Kharkiv, 100 p. [in Ukrainian].

Blyzniuk, T. (2021). Tsyfrovi instrumenty dlia onlain i oflain navchannia: navchalno-metodychnyi posibnyk [Digital Tools for Online and Offline Learning: educational and methodological guide]. Ivano-Frankivsk: Prykarpattia National University named after Vasyl Stefanyk: 64 p. ISBN 978-966-640-499-5 [in Ukrainian].

Vorovka, M. I., & Protsenko, A. A. (2020). Pedahohichna praktyka yak zasib formuvannia profesiinoi maisternosti vchytelia v umovakh reformuvannia osvity [School Practice (traineeship) as a Way of Forming Professional Teaching Skills in the Context of the Educational Reforms]. Pedagogy of Creative Personality Formation in Higher and Secondary Schools: zb. nauk. pr., Zaporizhzhia: KPU, *69* (2), 57–62 [in Ukrainian].

Kazakova, N. V. (2005). Orhanizatsiino-metodychni zasady pedahohichnoi praktyky maibutnikh uchyteliv pochatkovoi shkoly v umovakh stupenevoi pidhotovky [Organizational and Methodological Principles of Pedagogical Practice of Future Primary school teachers in the conditions of graduate training]. Extended abstract of candidate's thesis, Kyiv [in Ukrainian].

Ryabovol, L. T. (2021b). Pedagogical Practice: Organization and implementation in the conditions of distance learning. «Modern Education: Methodology, theory, practice»: collection of materials of the 4th All-Ukrainian Scientific and Practical Conference (with international participation), Dnipro, pp. 203–208 [in Ukrainian].

Nalyvaiko, O., Vakulenko, A., & Zemlin, U. (2020). Features of Forced Quarantine Distance Learning. *Scientific Notes of the Pedagogical Departament*, (47), 78–87 [in English].

Iryna ESIKOVA,
Teacher at the Department of Education and Innovative Pedagogy,
H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University,
Kharkiv, Ukraine
https://orcid.org/0000-0003-0794-2781
trinitronwowi@gmail.com

FEATURES OF ORGANIZATIONAL AND EDUCATIONAL PRACTICE IN DISTANCE FORMAT (THE CASE OF THE DEPARTMENT OF EDUCATION AND INNOVATIVE PEDAGOGY AT H.S. SKOVORODA KHNPU)

The New Ukrainian School requires a new teacher who is motivated and effective as an agent of educational transformations, as a researcher and creator with a focus on continuous professional and personal growth throughout his career, ready to improvise and experiment. Pedagogical practice has the most significant influence on professional development of a teacher in the process of training. It is an integral and important link in the professional development of higher education students, and its completion is the leading stage in the practical application of the acquired theoretical knowledge. Taking into account the challenges of today, higher education institutions have to review the forms, content and means of pedagogical management and educational practice. One of the important tendencies in Ukrainian education is the use of digital applications (Sanva, Reardeck, Genial, Emaze, Fiverr Logo Design, Wix Logo Maker, Looka, Quizalize, Kahoot, JeopardyLabs, FlipQuiz, Learningapps, Rebus) and creating own case of tools. The article analyses the experience of the Department of Educational Studies and Innovative Pedagogy at H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University as a case study of training applicants for the first (bachelor) level of higher education in specialties 014.04 Secondary Education (Mathematics), 014.06 Secondary Education (Chemistry), 014.08 Secondary Education (Physics), 014.09 Secondary Education (Informatics) in a forced distance education. Its purpose is disclosed, a list of digital applications for active interaction with applicants, the effectiveness of tasks and examples of application use are given. Specific tools and services, in particular artificial intelligence for use in the educational process, are analysed.
It is outlined that the problem of organising pedagogical practices is urgent and requires methodological research and practical approbation of applications, studying the peculiarities of their work in the distance learning format.
Keywords*: management and educational practice, distance learning, digital applications, virtual units, children's health and recreation facilities, department.*

Стаття надійшла до редакції: 25.08.2024
Прийнято до друку: 26.12.2024